یادداشت

محسن رادی | عضو پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

جوانان حلقه طلایی انسجام ملی

سرمایه اجتماعی هر کشور به میزان اعتمادی بازمی‌گردد که مردم به حاکمیت دارند. در این میان، جوانان از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند چراکه بیش از دیگر اقشار جامعه در معرض رسانه‌های جدید و شبکه‌های اجتماعی قرار دارند و این فضاها می‌تواند تاثیر عمیقی بر ذهن و نگرش آنان بگذارد. البته این مساله منحصر به ایران نیست و در سراسر جهان نیز چنین است. از سوی دیگر جوانان، هم آینده‌سازان کشورند و هم نیروی کار آن محسوب می‌شوند. هر تحول مثبت یا منفی در کشور، عمدتا به‌دست همین قشر رقم می‌خورد. به همین دلیل است که جوانان به‌صورت خاص هدف دشمن قرار می‌گیرند. نسل جوان امروز، عمدتا متولدین دهه‌های ۷۰ و ۸۰ هستند؛ نسلی که جنگ را ندیده است. از این رو ممکن است بیش از دیگران در معرض روایت‌های تحریف‌شده قرار گیرد. کسانی که سن بالاتری دارند، تجربه جنگ و وقایع گذشته را در حافظه خود دارند و معنای آن را درک کرده‌اند اما جوانی که چنین تجربه‌ای ندارد، ممکن است با القائاتی مواجه شود که جنگ را راهی برای آزادی معرفی می‌کند.

با این حال، واقعیت آن است که مردم سهم خود را ادا کردند. با وجود تهدیدات، تحریم‌ها و فضاسازی‌های رسانه‌ای، در همه جا حضوری پررنگ و مسئولانه داشتند اما در کنار این پشتیبانی مردمی انتظار می‌رود حاکمیت نیز وظیفه خود را در قبال مردم به‌درستی ایفا کند. مهم‌ترین انتظار، همدلی با مردم است؛ درک شرایط معیشتی و روحی آنان و پرهیز از رفتار یا گفتاری که بر زخم‌های موجود بیفزاید. این همدلی و همگنی میان مردم و حاکمیت، نقشی اساسی در تقویت انسجام ملی دارد. دولت باید همواره به احساسات مردم توجه کند، آن را به رسمیت بشناسد و با رویکردی صمیمانه و همدلانه رفتار کند. تنها در چنین شرایطی است که سرمایه اجتماعی تقویت می‌شود و انسجام ملی به‌عنوان پشتوانه‌ای پایدار برای کشور استمرار می‌یابد.

«جام جم» در گفت‌وگو با کارشناسان به بررسی علل افزایش دمای هوا در آخرین ماه زمستان پرداخت

پیامدهای گرمای زمستانه

هانا چراغی
گروه جامعه

افزایش محسوس دمای هوا در آخرین ماه فصل زمستان، پدیده‌ای است که امسال بیش از سال‌های گذشته جلب توجه کرده. در حالی‌که انتظار می‌رود این فصل با سرما، بارش برف و تقویت ذخایر آبی همراه باشد، بسیاری از مناطق کشور روزهایی را تجربه می‌کنند که دمای آن به شکل غیرمعمولی بالاتر از میانگین بلندمدت است. این وضعیت نه‌تنها الگوی رایج زمستان را بر هم زده بلکه نگرانی‌هایی جدی درباره پیامدهای آن برای منابع طبیعی و آبی ایجاد کرده است.

برخی کارشناسان این گرمای نابهنگام را نشانه‌ای از تشدید تغییرات اقلیمی می‌دانند. به باور این گروه، افزایش فراوانی رخدادهای حدی، از جمله موج‌های گرمای خارج از فصل، بیانگر برهم خوردن تعادل اقلیمی در مقیاس جهانی است؛ تغییری که خود را در قالب زمستان‌های کوتاه‌تر، تابستان‌های طولانی‌تر و نوسانات شدید دمایی نشان می‌دهد. از نگاه آنان، تکرار چنین الگوهایی در سال‌های اخیر می‌تواند هشداری جدی درباره روندهای بلندمدت اقلیمی باشد. در مقابل، عده‌ای دیگر معتقدند آنچه رخ داده بیش از آن‌که نشانه تغییر اقلیم باشد، حاصل جابه‌جایی و استقرار الگوهای خاص جوی است. به گفته این کارشناسان، جو زمین ماهیتی پویا دارد و گاهی استقرار سامانه‌های پرفشار یا الگوهای شبیه به فصل گرم در عرض‌های جغرافیایی میانی می‌تواند موجب افزایش دمای موقت در زمستان شود. از این منظر، برای قضاوت قطعی درباره نقش تغییر اقلیم، باید روندهای چندساله و داده‌های بلندمدت مورد بررسی قرار گیرد.

وظیفه: افزایش دما، خسارت قابل توجهی وارد می‌کند و موجب آب شدن سریع‌تر برف‌ها می‌شود

احد وظیفه، رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور در پاسخ به این پرسش که آیا موج گرمای اسفندماه طبیعی است به جام جم می‌گوید: «این شرایط غیرعادی است و هم‌اکنون دمای کشور بین ۷ تا ۸ درجه گرم‌تر از حد معمول گزارش می‌شود.»

وظیفه تأکید می‌کند که این افزایش دما خسارت قابل توجهی به طبیعت وارد می‌کند و موجب آب شدن سریع‌تر برف‌های مناطق بالادست می‌شود؛ مسأله‌ای که به گفته او ذخیره برفی کشور برای فصل گرم سال را کاهش خواهد داد.

هشدار درباره کاهش ذخایر برفی

هر پدیده‌ای باید در زمان طبیعی خود رخ دهد؛ گرما و سرما نیز از این قاعده مستثنی نیستند. رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور در این باره می‌افزاید: «هنگامی که گرما به شکل نابهنگام و خارج از روال طبیعی بروز می‌کند، تبعات منفی برای طبیعت به‌همراه دارد. تداوم گرما می‌تواند موجب شکوفه‌دهی زودهنگام درختان و بیدار شدن پیش از موعد آنها از خواب زمستانی شود.»

در چنین شرایطی با بازگشت ناگهانی سرما، شکوفه‌ها دچار سرمازدگی شده و محصولات باغی و کشاورزی آسیب می‌بینند. او درباره نسبت دادن این رخداد به تغییرات اقلیمی توضیح می‌دهد که وقوع یک‌ساله چنین پدیده‌ای را نمی‌توان به‌تنهایی نشانه تغییر اقلیم دانست اما در صورت تکرار و تداوم، می‌توان آن را ناشی از تغییرات اقلیمی قلمداد کرد.

وظیفه درباره علت گرمای فعلی می‌گوید: «جو زمین ماهیتی متغیر دارد و همواره ثابت نیست. در حال حاضر الگویی شبیه به الگوی فصل گرم یا تابستانه بر کشور حاکم شده که موجب بروز گرمای نابهنجار در اغلب نقاط شده است.» این وضعیت محدود به ایران نیست و برخی کشورهای همسایه نیز شرایط مشابهی را تجربه می‌کنند.

به گفته او، طی روزهای آینده موجی از سامانه‌های جوی از کشور عبور خواهد کرد که موجب کاهش نسبی دما می‌شود. با این حال، از شنبه تا دوشنبه هفته آینده موج دیگری وارد کشور خواهد شد که افت محسوس دما را به همراه دارد.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی کشور در عین حال تأکید می‌کند: «این تغییرات دمایی خبر خوشی از نظر بارش به همراه ندارد و سامانه‌های پیش‌رو بارندگی قابل توجهی ایجاد نخواهند کرد.» طبق گفته‌های کارشناسان هواشناسی، طی دو تا سه هفته آینده یعنی تا هفته پایانی اسفندماه، اغلب مناطق کشور با نابهنجاری منفی بارش روبه‌رو خواهند بود؛ وضعیتی که به‌جز سواحل شمالی و تا حدودی دامنه‌های رشته‌کوه البرز، سایر نقاط ایران را دربر می‌گیرد و در این مناطق بارش‌های پراکنده‌ای خواهیم داشت.

رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی سازمان هواشناسی با بیان این‌که هفته بعد با افت حدود ۶ درجه‌ای دمای میانگین مواجهیم، عنوان می‌کند: «طی هفته جاری دمای اغلب مناطق شمال تا شرق کشور حدود ۳ تا ۶ درجه بالاتر از نرمال پیش‌بینی می‌شود. همچنین از ۱۰ اسفند به بعد افت دمای شدید را تجربه خواهیم کرد.»

ضیائیان: شدت گرمای فعلی در فصل زمستان کم‌تکرار بوده و در سال‌های گذشته به‌ندرت رخ داده است

گرمای زودهنگام و ذوب سریع برف‌ها باعث می‌شود در فصل گرم سال ذخیره کافی برای تغذیه رودخانه‌ها وجود نداشته باشد و جریان آنها ضعیف‌تر از حد معمول شود. او با اشاره به چشم‌انداز تابستان پیش‌رو توضیح می‌دهد: «انتظار می‌رود وضعیت اقلیمی از فازلانینا به سمت ال‌نینو تغییر کند؛ شرایطی که معمولا با تابستان‌های گرم‌تر همراه است. بر این اساس، احتمال مواجهه با تابستانی نسبتا گرم وجود دارد.» احد وظیفه به پیامدهای انرژی این نوسانات دمایی اشاره می‌کند و می‌گوید: «افزایش دمای فعلی در زمستان می‌تواند مصرف گاز را به‌طور موقت کاهش دهد اما در مقابل، تابستان گرم‌تر موجب افزایش تقاضای برق خواهد شد و احتمال تشدید ناترازی انرژی را بالا می‌برد.» بنابراین مهم‌ترین اثر منفی گرمای کنونی، کاهش ذخایر برفی و پیامدهای آن بر منابع آب و جریان رودخانه‌ها در فصل گرم سال است.

پیامدهای افزایش دما

میزان افزایش دمای هوا در مناطق مختلف متفاوت است و در برخی نقاط بین ۱۰ تا ۱۳ درجه و حتی در مواردی تا ۱۵ درجه بیش از میانگین بلندمدت ثبت شده. صادق ضیائیان، رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی کشور در این خصوص به «جام جم» می‌گوید: «این حجم از گرما فاصله قابل توجهی با میانگین بلندمدت دمای کشور دارد. اگرچه نمی‌توان این پدیده را کاملا نادر دانست اما شدت گرمای فعلی در فصل زمستان کم‌تکرار بوده و در سال‌های گذشته به‌ندرت رخ داده است.»

به گفته او، از ابتدای هفته سامانه‌ای جوی از شمال غرب وارد کشور شده که به‌تدریج سایر مناطق را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. در روزهای آینده، کاهش دما در اغلب نقاط کشور محسوس خواهد بود.

ضیائیان علت این نوسانات دمایی را تغییر در الگوهای جوی عنوان می‌کند و می‌گوید: «تا اوایل هفته آینده شرایط به سمت بهبود پیش می‌رود و از شدت گرما کاسته خواهد شد.»

رئیس مرکز ملی پیش‌بینی و مدیریت بحران مخاطرات وضع هوای سازمان هواشناسی کشور با اشاره به پیامدهای این گرمای زودهنگام هشدار می‌دهد که افزایش دما می‌تواند بر ذخایر منابع آبی و سدها تأثیرگذار باشد. گرمای فعلی موجب ذوب زودهنگام ذخایر برفی در ارتفاعات شده است در حالی‌که این برف‌ها به‌طور طبیعی باید در فصل بهار ذوب شوند. بسیاری از کارشناسان این حوزه بر این باورند که ذوب پیش‌رس برف‌ها چرخه طبیعی آب را بر هم می‌زند و می‌تواند مدیریت منابع آبی در ماه‌های آینده را با چالش مواجه کند.

ضیائیان با اشاره به روندهای جهانی تغییرات اقلیمی می‌گوید: «تابستان پیش‌رو به‌طور طبیعی گرم‌تر از میانگین بلندمدت خواهد بود و با توجه به تغییرات اقلیمی رخ‌داده در جهان، احتمال طولانی‌تر شدن دوره گرما نیز وجود دارد.»

ورزش

میزبانی جام جهانی ۲۰۲۶ تغییر خواهد کرد؟

ایمان گودرزی
گروه ورزش

پس از کشته شدن نمسیو اوسگرا ملقب به ال‌منچو، رهبر کارتل نسل جدید خالیسکو ادعاهای وایرال‌شده‌ای منتشر شد مبنی بر این‌که فیفا به دلیل ناآرامی‌ها در حال بررسی انتقال بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۶ از مکزیک است.

مرگ ال‌منچو موجی از ناآرامی را در مکزیک به‌دنبال داشته است. نمسیو اوسگرا، رهبر کارتل مخوف نسل جدید خالیسکو، روز یکشنبه پس از یک عملیات نظامی مکزیک کشته شد. در پی انتشار این خبر، خودروها به آتش کشیده شدند و افراد مسلح نقاب‌دار در ایالت‌های مختلف بزرگراه‌ها را مسدود کردند. در میان این وضعیت پرتنش، در شبکه‌های اجتماعی ادعاهایی مطرح شد مبنی بر این‌که فیفا در حال بررسی انتقال بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۶ از مکزیک است.

شایعات از کجا شروع شد؟

یک کاربر در ایکس نوشت: «شنیده‌ام منابع معتبری می‌گویند پس از تشدید و گسترش خشونت کارتل‌ها در سراسر مکزیک امروز، فیفا در حال بررسی انتقال بازی‌های آینده جام جهانی در مکزیک به سایت‌های بیشتری در آمریکا و کاناداست. این یک خبر در حال شکل‌گیری است.» این پست بیش از ۳۰۰ هزار بار دیده شد.

پست دیگری ادعا کرد: «فیفا در حال برنامه‌ریزی برای حذف مکزیک از میزبانی جام جهانی است.» فرد دیگری نوشت: «پس از درگیری‌های مرگبار کارتل نسل جدید خالیسکو و بعد از مرگ ال‌منچو درخواست‌ها برای لغو بازی‌های جام جهانی ۲۰۲۶ در مکزیک در حال افزایش است! فیفا باید ایمنی را در اولویت قرار دهد، انتقال محل برگزاری می‌تواند تصمیم منطقی در این مورد باشد.»

درگیری زشت در انزلی و ماجراهای عجیب وریا و استقلال

جنجال در لیگ برتر

دو بازی روز یکشنبه هفته بیست و دوم لیگ برتر تولیدکننده انواع و اقسام اخبار داغ و جنجالی بود. از مصاحبه تند وریا غفوری علیه مزدک میرزایی و محمدتقوی، دومجری وطن‌فروش اسرائیل نشنال تا خداحافظی او در فرودگاه و سپس دعواهای عجیب و غریب در بازی ملوان و تراکتور که نزدیک بود مازیار زارع با خداداد عزیزی به‌صورت فیزیکی درگیر شود. شجاع خلیل‌زاده هم که طبق معمول یک پای دعواها بود.

رختکن جنجالی استقلال

وریا غفوری از استقلال جدا شد. او در بازگشت به تهران، از کلیه اعضای تیم خداحافظی کرد و رفت. نقل می‌کنند به نزدیکانش گفته: «من دستیار سهراب شوم؟ هرگز».

جدایی وریا و استقلال البته زودتر اتفاق افتاد. وقتی ساپینتو بین دو نیمه بازی با الحسین او و خسرو حیدری را از اتاق مربیان بیرون کرد! یکی از بازیکنان استقلال تعریف می‌کند وقتی تیم به رختکن رفت، دو مربی ایرانی قصد داشتند نکاتی را به ساپینتو بگویند. به همین دلیل وارد اتاق مربیان شدند. ساپینتو با دستیاران خارجی‌اش نشسته بود و البته عصبی به‌نظر می‌رسید. تا وریا نکته‌اش را گفت، مربی پرتغالی به او گفت: «الان سرم شلوغ است و به‌هم ریخته‌ام. بیرون بروید!» وریا همان لحظه تصمیم گرفت از استقلال جدا شود.

در مسیر بازگشت به تهران نیز دل و دماغ حرف زدن با کسی را نداشت. تیم یک روز تعطیل بود و روز بعد، غفوری برخلاف خسرو حیدری به محل تمرین نرفت و دو روز متوالی غایب بود. همان موقع وقتی موضوع را با مدیران باشگاه در میان گذاشت به او گفتند کار ساپینتو تمام است! غفوری قبول کرد موقتا سرمربی تیم شود و این مسأله بدجور به خسرو حیدری برخورد. چون توقع داشت خودش جانشین ساپینتو شود. در هر صورت حالا نه خسرویی در کار است و نه وریایی. غفوری یکشنبه شب حرف‌های خداحافظی‌اش را هم با حمله به مزدک و تقوی رسمی کرد؛ وقتی گفت: «آنها کت و شلوار می‌پوشند و کراوات می‌زنند و حقوق پوندی می‌گیرند.»

وریا اضافه کرد: «آنها به من حمله می‌کنند. واقعا وقاحت، بی‌شرمی و ناانسانی تا چقدر؟» او با این پایان‌بندی تصمیم گرفت از استقلال جدا شود؛ درست مثل دیگر دستیاران ساپینتو. سهراب بختیاری‌زاده تصمیم گرفت محمد نوازی را بازگرداند و به‌زودی هم دستیار خارجی‌اش به تهران می‌آید.

شجاع تکذیب کرد

در انزلی دیدار ملوان و تراکتور صحنه‌های زشتی داشت. درگیری خداداد عزیزی مدیر تیم تراکتور و مازیار زارع سرآمد همه آنها بود. استارت این درگیری چند دقیقه پس از گل ملوان خورده شد. جایی که در پشت محوطه جریمه مهدی هاشم‌نژاد با مدافع ملوان یک برخورد داشت؛ اتفاقی که به‌زعم داور خطا نبود و کار دنبال شد. درست چند ثانیه بعد مالکیت توپ عوض شد و در حالی که ملوان ضدحمله زد، داور مسابقه بازی را نگه‌داشت. این تصمیم اعتراض تند نیمکت ملوان و بعد واکنش خداداد عزیزی را در پی داشت. او بلند فریاد زد: مازیار به نیمکتت بگو کاری به من نداشته باشد. زارع هم از دستیارانش می‌خواهد خویشتنداری کنند اما سپس به کنایه از خداداد عزیزی انتقاد کرد. (کنایه از شلوغ کردن جو) ناگهان درگیری لفظی بالا گرفت و مازیار در حالی که قصد برخورد فیزیکی با خداداد را داشت، خطاب به او گفت: «جوری می‌زنمت که تا تبریز بندری برقصی!»

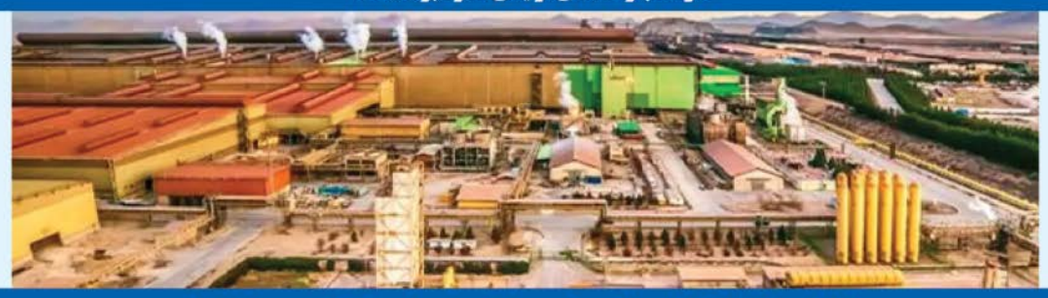
اتفاق دیگر اما تکرار یک حرکت منشوری از سوی شجاع خلیل‌زاده بود؛ لحظه‌ای که ویدئوی آن ثبت شد ولی شجاع تکذیبش کرد: «در ویدئو مشخص است که در آن صحنه خطاب من به آقای مازیار زارع سرمربی ملوان است که آدم‌هایی در اطرافش با پشت سرش روی سکوها دارند به من فحاشی می‌کنند و من به او می‌گویم او در این مسأله مقصر است و چیزی که به‌نظر خبرنگاران توهین آمده به هیچ‌وجه اتفاق نیفتاده. چون در آن صحنه (مکث می‌کند) باید فیلم را با دقت ببینید. من کار خاصی انجام نمی‌دهم و به هیچ‌وجه قصد توهین نداشتم و دلیلی هم نداشت این کار را انجام دهم. اگرچه بدترین توهین‌ها و شدیدترین فحاشی‌ها را دیروز نسبت به من، آقای عزیزی و بقیه در ورزشگاه انزلی انجام دادند.»

او حتی از این خبر داد که قصد داشته تیم تراکتور را از زمین بازی بیرون بکشد: «بله، در طول مسابقه یک‌بار قصد داشتم تیم را از زمین بیرون بکشم. چون طبق قانونی که در فدراسیون تصویب شده در صورت به زبان آمدن شعارهای قومیتی و شعارهایی که قومیت را هدف قرار می‌دهد ضمن این‌که هیچ تلاشی هم برای آرام کردن فضای مسابقه و بیرون کردن افراد اضافی انجام نشد که جای تعجب داشت.»

به‌نظر می‌رسد کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال جدی به اتفاقات این مسابقه ورود خواهد کرد.

رکوردشکنی در مسیر تولید؛
رشد تاریخی گروه فولاد مبارکه با تحقق بیش از ۱۰۳ درصدی برنامه‌ها

در حالی که صنعت کشور با چالش‌های ناترازی انرژی و محدودیت‌های شبکه برق دست‌وپنجه نرم می‌کند، گروه فولاد مبارکه با ثبت بالاترین رشد تولید در تاریخ بهره‌برداری خود، نوید شکسته‌شدن رکوردهای سالانه را می‌دهد؛ رشدی که با تحقق فراتر از برنامه در اغلب واحدهای تولیدی همراه بوده است.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه از ثبت عملکردی کم‌سابقه در یازده‌ماهه سال ۱۴۰۴ خبر داد و اعلام کرد:
این مجموعه صنعتی با وجود محدودیت‌های انرژی، موفق شده است بیش از ۱۰۳ درصد برنامه‌های تولیدی خود را محقق کند و بالاترین میزان رشد تولید نسبت به ادوار مشابه گذشته را به ثبت برساند.

سعید زرندی با اشاره به تلاش کارکنان نواحی مختلف تولیدی افزود: از ابتدای سال جاری تا پایان بهمن‌ماه، در بخش‌های آهن‌سازی، فولادسازی و ریخته‌گری مداوم، نورد گرم و سرد و همچنین شرکت فولاد و نورد سبا، رشد تولید فراتر از پیش‌بینی‌ها رقم خورده است.

بر اساس این گزارش، تولید گندله در این مدت به ۶ میلیون و ۷۲۸ هزار تن رسیده که بیانگر تحقق ۱۰۲ درصدی برنامه و رشد ۱.۹ درصدی نسبت به مدت مشابه سال گذشته است. همچنین تولید آهن اسفنجی با ثبت ۶ میلیون و ۷۳۳ هزار تن، ۱۱۳ درصد برنامه را پوشش داده و رشد قابل توجه ۱۲.۱ درصدی را نشان می‌دهد؛ جایگاهی که فولاد مبارکه را همچنان در صدر تولیدکنندگان آهن اسفنجی جهان نگه داشته است.

در حوزه تولید تختال نیز با ثبت ۶ میلیون و ۹۵۹ هزار تن، تحقق ۱۰۳ درصدی برنامه و رشد ۲.۱ درصدی حاصل شده است. افزون بر این، تولید کلاف گرم با دستیابی به ۴ میلیون و ۸۳۵ هزار تن، ۱۰۲ درصد برنامه را محقق کرده و نیاز صنایع داخلی به ورق‌های فولادی گرم را تأمین کرده است.

در شرکت فولاد و نورد سبا نیز روند تولید صعودی بوده است؛ به‌گونه‌ای که تولید آهن اسفنجی با رشد ۱۵.۱ درصدی به یک میلیون و ۲۸۳ هزار تن و تولید کلاف گرم با رشد ۲.۷ درصدی به ۱.۵ میلیون تن رسیده است.

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه با تأکید بر نقش راهبردی این مجموعه در اقتصاد کشور تصریح کرد: این گروه با سهم حدود ۳۴ درصدی از تولید فولاد خام ایران، نقش مؤثری در تثبیت جایگاه کشور در میان ۱۰ تولیدکننده برتر فولاد جهان ایفا می‌کند.

وی در پایان با ابراز امیدواری نسبت به تداوم این روند گفت: با برنامه‌ریزی هوشمندانه و اتکا به سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در حوزه برق و آب، پیش‌بینی می‌شود تا پایان سال ۱۴۰۴ تمامی رکوردهای سالانه تولید در تاریخ بهره‌برداری فولاد مبارکه و شرکت‌های تابعه شکسته شود